

Різновиди фразеологічних одиниць (прислів'я, приказки, крилаті вислови, афоризми)

Моральні цінності людини

Фразеологізми — скарби нашої мови і народного досвіду (І. Франко).

Людина — найцінніший у світі капітал (О. Гончар).

Слово дня: афоризм, цінності.

Прочитайте висловлення, що стали афоризмами. Яких життєвих ситуацій стосуються афоризми? Про які моральні цінності в них ідеться? Запишіть те, що сподобалося найбільше.

1. З видимого пізнавай невидиме (*Г. Сковорода*). 2. Як не мудрий, а правди ніде діти (*Л. Глібов*). 3. Можна все на світі вибирати, сину, вибрати не можна тільки Батьківщину (*В. Симоненко*). 4. На світі той наймудріший, хто найбільше любить життя (*В. Симоненко*). 5. Шукаймо в людях хороше, мов скарби, що давно забуті (*М. Сингаївський*). 6. Віддай людині крихітку себе. За це душа наповнюється світлом (*Л. Костенко*). 7. Немає там добра, де немає правди (*П. Куліш*).

Словник. *Афорізм* — короткий влучний вислів, що оригінально виражає узагальнену думку, легко запам'ятовується.

Шукаємо відповіді на запитання:

- 1 Що таке прислів'я і приказки? Хто їх створює? Що таке «крилаті вислови»?
- 2 Для чого використовують прислів'я, приказки, афоризми в мовленні?

 Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

157

Опрацюйте зміст таблиці. Доповніть її власними прикладами (усно). Розкажіть, як ви розумієте афоризм Сократа.

Різновиди фразеологізмів

Прислів'я і приказки	Крапля камінь точить. Шабля ранить тіло, а слово — душу. Сила та розум — краса людини.
Крилаті вислови (загальновідомі висловлення)	Борітеся — поборете! (<i>Т. Шевченко</i>). Як парость виноградної лози, плекайте мову! (<i>М. Рильський</i>).
Афоризми	Хто хоче зрушити світ, нехай зрушить себе (<i>Сократ</i>). Знання — це сила (<i>Ф. Бекон</i>).

Розкрийте значення прислів'їв і приказок. У яких ситуаціях можна їх використати? Розкажіть про роль прислів'їв і приказок у мовленні. Наведіть два-три приклади прислів'їв і приказок, у яких схарактеризовано людину.

1. Життя прожити — не поле перейти.
2. З усіх пристрастей заздрість найогидніша.
3. Мудрим ніхто не вродився, а навчився.
4. Привітному скрізь добре.
5. Без відваги зазнаєш зневаги.
6. Добре ім'я — найкраще багатство.

1. Утворіть прислів'я та приказки, з'єднавши дві частини. Запишіть їх.

Дарованому коневі
Тихше їдеш —
Краще погана дорога,
Що з воза впало,
Одне «зараз»
Не місце людину красить,
Будь сильний духом,
Писаного
Тиха вода
Нема диму

те пропало.
без вогню.
далі будеш.
в зуби не дивляться.
ніж поганий супутник.
сокирою не вирубаєш.
греблю рве.
а не новим кожухом.
а людина місце.
краще від трьох «потім».

1. Прочитайте речення. Знайдіть помилки у фразеологізмах.

Ця ідея пробігла в моїй голові.

Усі були без розуму від нового вчителя.

Відома істина: серцю не прикажеш.

Ніхто не хоче залишитися в дурнях.

Спортсмени прагнуть перемогти любою ціною.

2. Запишіть виправлені варіанти.

ПИСЬМОВО!

Яка інформація зацікавила вас найбільше? Чи вичерпні відповіді ви отримали на поставлені запитання? Чим збагатив вас цей урок? Над чим вам треба ще попрацювати?

ПОГРАЄМО

<https://learningapps.org/view2245236>

